Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Ա. [illegible] ԳՐԱՏԱՆ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

Քերական-Ընթերցարան

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Ա. ՏԱՐԻ

ԲՆԱԿԱՆ ԳՐՈՒԹԵԱՄԲ ԿԱՐԴԱԼ - ՊԱՏՄ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵՑ
ԴՐ. Ն—ԱՐԻԳՆՈԶ

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԳՐԱՏՈՒՆ Ա. [illegible]
Ֆինճանճըլար, Վալիտէ Խան

1924

ՏՊԱԳՐ. Օ. Մ. ՍԷԹԵԱՆ

491.99-8
Ն-11

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Ա. ԽԱՉԸՃԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Հ 82.0
491.99-8
Ա-11

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

Քերական-Ընթերցարան

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Ա. ՏԱՐԻ

ԲՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ ԳՐԵԼ-ԿԱՐԴԱԼ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵՑ
ՕՐ. Ն—ԱՐԻԳՆԱԶ

PRINTED IN TURKEY

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԳՐԱՏՈՒՆ Ա. ԽԱՉԸՃԵԱՆ
Ֆինճանճըլար, Պայըգլ Հաուզ
1924

BERBERIAN BOOKSTORE
807 WASHINGTON ST.
BOSTON, MASS.

07. 2013

Յ. Մ. ՍԷԹԵԱՆ
ՏՊԱՐԱՆ
ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Զաքմաքճըլար
Nº 21

5922 - 2011

ԶԵԿՈՅՑ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՀԵԱՑ

Ընթերցանութեան ներկայ դասընթացքը, ինչպէս կը տեսնուի, երեք աստիճանաւոր մասերէ կը բաղկանայ:

Այն հատորը, որ Ա. մասը կը կազմէ, մանկապարտէզի փոքրիկներուն յատկացուած է, այն դասարաններուն, որոնք «կոկոն» եւ «բողբոջ» կը կոչուին, հոն է որ փոքրիկները պարտին ճանչնալ հայ լեզուին տառերը, նեզել ու գրել զանոնք, յստակ ու մաքուր արտասանութեամբ հնչելէն ետքը, հետզհետէ տղուն ծանօթ տառերով կազմել տալ վանկեր ու բառեր, մի եւ նոյն ժամանակ խնամք տանիլ որ տղան տպագիր գիրերը սորվելով ձեւն ալ միտքը պահէ:

Արդէն այն հատորին մէջ ամէն տպագիր հայերէն գիր ունի, անմիջապէս իր քովը, նոյն գիրին ձեռագիր ձեւը, զոր առանց մեծ դժուարութեան, իր մատաղ մտքին մէջ կը տպաւորուի: Տղոց ուրախութիւնը անսահման կ'ըլլայ երբ իրենց գրել կը տրուի նաեւ սորուած գիրին ձեւը հնչելով զայն ուղիղ առոգանութեամբ:

Այս մանկավարժական դրութեամբ, քիչ ատենէն, փոքրիկ տղան կը ճանչնայ գիրը, տպագիր ու ձեռագիր ձեւերուն մէջ, կը հնչէ զայն մաքուր կերպով ու ձեւը կը ներկայացնէ քարէ տախտակին վրայ. ահա այսպէսով կ'սկսի հայ գիրերը ճանչնալ ու գրել, այսինքն *գրել-կարդալ*:

Անգամ մ'որ փոքրիկներուն մտքին մէջ ծնի դասը *գրել-կարդալ*ու ամենամեծ փափաքը, ալ անկէ անդին ամենայն ինչ կը դիւրանայ եւ քիչ ատենի մէջ կ'ունենանք փոքրիկնե-

րու ստուար խումբ մը որ կը ճանչնայ ու համարձակապէս կրնայ հնչել զանոնք սրտի զոհունակութեամբ ու քիչ ատենէն կ'սկսի նոյն ինքն կարդալ բառերը ու շատ յստակ կերպով արտասանել:

Փոքրիկներուն հետաքրքրութիւնը արթուն ու վառ պահելու համար եւ միեւնոյն ժամանակ մանկավարժական պահանջմանց հետեւելով, սոյն հատորին, ինչպէս նաեւ ամբողջ դասընթացքին մէջ, պատկերներու ճոխ զանազանութիւն մը զետեղեցինք, որոնք կը ներկայացնեն փոքրիկներուն մերձաւոր ու շատ ծանօթ առարկաներ ու ընտանի պատկերներ:

Կը հրաւիրենք խորին ուշադրութիւնը մանկապարտէզի ուսուցչուհեաց մարմնոյն, սոյն հատորին վրայ որ յատկացուած է մի միայն փոքրիկներուն «կոկոն» եւ «բողբոջ» դասարաններուն, նկատի առնելու ներկայ զեկոյցին ցոյց տուած ուղղութիւնը, եւ միանգամայն քաջալերելով հեղինակը որ կ'սպասէ նաեւ անոնց ազնիւ օժանդակութիւնը:

ՕՐ. Ն-ԱՐԻԳՆԱԶ

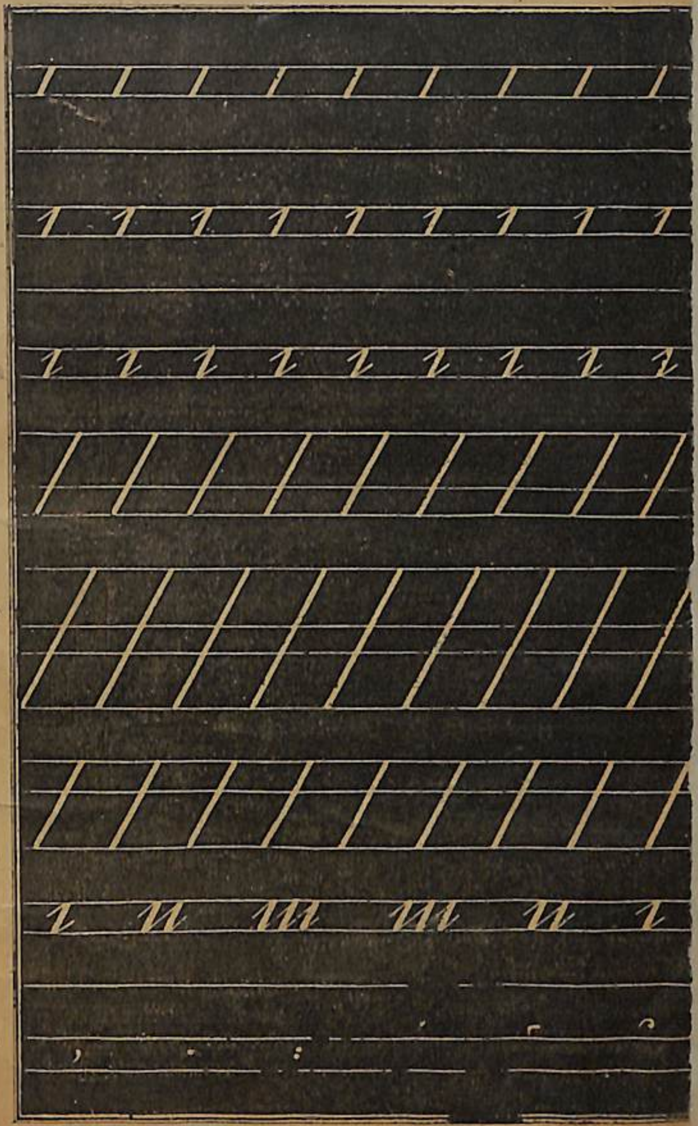

ш

ш, ш, ш, ш, ш, ш, ш.

и

и, иш, ши, иш, ши, и, и.

ч

шч, чш, ишч, чши, чш, чш, чшч.

ш

ш

ш, ш, ш, ш, ш, ш, ш

и

и

и, иш, ши, иш, ши, и, и

ч

ч

шч, чш, ишч, чши, чш, чш, чшч

ր

րա, րաս, րապ, պար, պաս,

ո

որ, րոս, սոս, սոր, սար, սապ,

գ

գա, գար, գաս, գապ, սագ, պոս,

ր

ր

րա, րաս, րապ, պար, պաս

ո

ո

որ, րոս, սոս, սոր, սար, սապ

գ

գ

գա, գար, գաս, գապ, սագ, պոս

տ

տաս. բաժ. ժար. տար.

ու

սուտ. տուս. ժուտ. տուժ, պուտ.

ռ

ռա, ռաս, սառ, տառ.

պառ, ռապ, ռաժ. ժառ.

տ

տ

տաս, բաղ, դար, տար

ու

ու

սուտ, տուս, գուտ, տուգ, պուտ

ռ

ռ

ռա, ռաս, սառ, տառ,

պառ, ռապ, ռագ, գառ

Դ

դաս, սատ, ռատ, ռաս, դար,

գադ, գար, սադ, տաս, դուռ,

դու, արագ, ասուպ, աստառ, պատ,

Ե

ե, եր, երաւ, դրաւ, գրաւ, գեր,

պատեւ, տեւ, ռուր, ռուպե, տուե.

առե, արե, տարե, դեւրաւ, տուր,

Դ

Դ

դաս, սատ, ռատ, ռաս,

դադ, դար, գատ, սադ, տաս

դուռ, դու, արագ, ասուպ,

աս տառ, պատ

Ե

Ե

ե, եր, երաւ, դրաւ, գրաւ, գեր,

պա տեւ, տեւ, ռուր, ռուպե, տուե,

ա ռե, ա րե, տա րե, դեւ րաւ, տուր,

Խ

խիտ, խոր, ախոռ, խոտ, սոխ, ոսոխ,
խաւար, խախուտ, խարդախ, խրատ.
խոպոպ, ուրախ, խորդան, խոտոր,
խորոտ, որոտ, խորխորատ, խոտորի.

Փ

փ, փա, փի, փոս, փարախ, սափոր,
տարափ, փոր, տափ, փապար, փուռ,
փառաւոր, փոխատու, փոխառու,
փոխ, խուփ, տափակ, փարսախ, փարատ,
պառաւ փոխ տուաւ, խոր սափոր,

Խ

խ

խիտ, խոր, ա խոռ, խոտ, սոխ,
ո սոխ, խա ւար, խա խուտ,
խար դախ, խրատ, խո պոպ,
ու րախ, խոր՛դան, խո տոր, խո րոտ,
ո րոտ, խոր խո րատ, խո տո րի

Փ

փ

փ, փա, փի, փոս,
փա րախ, սա փոր,
տա րափ, փոր, տափ, փա պար, փուռ,
փա ռա ւոր, փո խա տու, փո խա ռու, փոխ,
խուփ, տա փակ, փար սախ, փա րատ,
պառաւ փոխ տուաւ, խոր սափոր.

հ

հա, հի. հո, հաւատ. հաւ, հարաւ.
հիւսիս, հաւար, հաւասար, հատոր,
հատ, հատու, պահ, ահ, հոր, հիւր.
հուր, սահիս, հարիւր, հաստատ,
ահա. փոխ տուր, հասիր, հասաւ.

է

էհ. հէ, սէր, տէր. գէր, խէր.
ատէր, պարէ, սիրէ, սիրէի, սիրէիր,
պէս, փոխէ, հրէ, ասի ախոռ է,
ասի սափոր է, ասի ջուր է
ասի հաւ է, ասի պառաւ է.

Հ

հ

Հա, Հի, Հո,

Հա ւատ, Հաւ, Հա րաւ, Հի ւսիս, Հա ւար, Հա ւա սար, Հա տոր. Հատ, Հա տու, պաՀ, աՀ, Հոր, Հիւր, Հուր, սա Հիս, Հա րիւր, Հաս տատ, աՀա, փոխ տուր, Հասիր, Հա սաւ։

Է

է

էՀ, Հէ, սէր, տէր, գէր, խէր, ատէր, պարէ, սի րէ, սի րէ ի, սի րէ իր, պէս, փո խէ, Հրէ, ա սի ախոռ է, ա սի սա փոր է, ա սի ջուր է, ա սի Հաւ է, ա սի պա ռաւ է։

Կ

կարիկ, կարապ, կարագ, կապար,
սակառ, կարաս, Կիրակոս, Կիրակի,
կատու, կարկուտ, տափակ, տախտակ,
գրիկ, կասկար, կարապս հոս է,
կատուս փախաւ. հոս փակ է,
ատի տափակ է, աս կատուս գէր է

Ե, ե, (և), եա

ե, երկու, եկու, եկաւ, եսաւ,
կեռաս, կերաւ, տեսար, տերեւ, պերեւ,
պեխեր, սեխ, սեւ, սրուս, սրուսեակ,
սարեակ, երկիր, հեռու, հեռաւոր,
Ասիա հեռու երկիր է, կեռաս կեր,
կատուս երեկ հաւ կերաւ,

Կ
կ

կա րիկ, կա րապ,
կա րագ, կա պար,
սա կառ, կա րաս,
կի րա կոս, կի րա կի,
կա տու, կար կուտ. տա՛փակ, տախ տակ,
րիկ, կաս կար, կա րապս հոս է, կա տուս
փա խաւ, հոս փակ է, [illegible]ա տի տա փակ է,
աս կա տուս գէր է

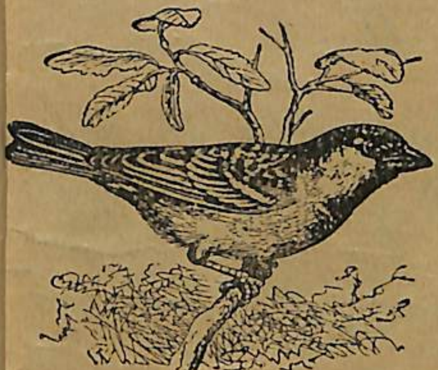

Ե

ե, եւ (և) եա
եւ, եր կու,
ե կու, ե կաւ,
ե սաւ, կե ռաս,
կե րաւ, տե սար,
րեւ, տե րեւ, պե խեր, սեխ, սեւ, ս րուս,
րուս եակ, սար եակ, եր կիր, հե ռու,
հե ռա ւոր, ա սիա հե ռու եր կիր է, կե ռաս
կեր, կա տուս ե րեկ հաւ կե րաւ։

Բ

Բա, Բիր, Բեր. Բարեւ, Բարի,
Բարեաւ. Բու, Բակ, Բիւր, Բիւրաւոր,
Բառ. Բարեբեր. Բերիր, Բարի եկար,
տարբեր, երկու սափոր կարագ բեր,
Կիրակոս եւ Արուսեակ բարեբար,

Թ

Թագ, Թոռ, Թառ, Թեր, Թաթիկ.
Թաթ, Թաթառ, Թաթախ, Թեփ,
Թեփոտ, Թորոս. Թիթեռ, Բաթ. Թեւ,
Թեւաւոր, Թիւ, Թուաւոր, Թէպէտ,
եթէ, դաւիթ երկու հաւկիթ կերաւ,

Բ

բ

բա, բիր, բեր,
բա րեւ, բա րի,
բար եաւ, բու,
բակ, բիւր,
բիւ րա ւոր, բառ, բա րե բեր, բե րիր, բարի
եկար, տար բեր, եր կու սա փոր կա րագ
բեր, կի րա կոս եւ ա րու սեակ բա րե բար։

Թ

թ

թագ, թոռ,
թառ, թեր,
թաթիկ, թաթ,
թաթառ, թաթախ, թեփ, թեփոտ, թորոս,
թիթեռ, բաթ, թեւ, թե ւա ւոր, թիւ,
թւա ւոր, թէ պէտ, ե թէ, դա ւիթ
եր կու Հաւ կիթ կե րաւ։

Ժ

ժամ, ժուռ, ժիր, խոժոռ, ժանգ,
խէժ, բոժոժ, ախորժ, ախորժակ,
բաժակ, խաժակ, իժ, արժէ, պատիժ։
Բարի Արուսեակ ժիր է,
Խաժակ երէկ թութ կերաւ,
Կիրակոս կեռաս պիտի բերէ,

Ծ

ծա, ծառ, ծառեր, ծառերու,
ծեր, ծերեր, ծերուկ, արծաթ,
ծուռ, ծուխ, ծեծ, ծակ, ծարաւ,
ածու, ծափիկ, ծածուկ, ածուխ,
ծուխ, ծորակ, կատուս ծեծ կերաւ.
սափորս ծակ է, ծառի տերեւ ։

Ժ

ժ

ժամ, ժուռ, ժիր, խո ժոռ, ժագ, խէժ, բո ժոժ, ա խորժ, ա խորժ ակ, բա ժակ, խա ժակ, իժ, ար ժէ, պա տիժ, բա րի ա րու ս եակ ժիր է, խա ժակ ե րէկ թութ կե րաւ, կի րա կոս կե ռաս պի տի բե րէ։

Ծ

ծ

ծա, ծառ, ծա ռեր, ծա ռե րու, ծեր, ծե րեր, ծե րուկ, ար ծաթ, ծուռ, ծուխ, ծեծ, ծակ, ծա րաւ, ա ծու, ծա փիկ, ծա ծուկ, ա ծուխ, ծուխ, ծո րակ, կա տուս ծեծ կե րաւ, սա փորս ծակ է, ծա ռի տե րեւ։

յ

յար, պայ, պայտ, կոյս, յոյս,
այգի, յետոյ, յիսուս, յուսիկ,
ծառայ, բոյս, Հայ, Հայրիկ,
յարգի, Հայրապետ, յակոբ,
յուսայ, յաբէԹ. կուտայի,
տար Հայրիկիս կուտաս,

ց

ցաւ, ցած, Հաց, բաց, ցեխ,
Թաց, ծոց, կից, բիծ,
բացաւ, ցասկոտ, ցորեկ, ցեց,
ցաւոտ, կարդաց, կարդացու,
կատուս այս առտու Հաց կերաւ,
յակոբ Հաւերու Թառ կորեց,

Յ

յ

յար, պայ, պայտ, կոյս,
յոյս, այ գի, յե տոյ,
յի սուս, յու սիկ, ծա ռայ,
բոյս, Հայ, Հայ րիկ,
...որ գի, Հայ րա պետ, Յա կոբ, յու սա,
...ա բէԹ, կու տայի, ...ա սի Հայրի կիս կու տաս։

Ց

ց

ցաւ, ցած, Հաց, բաց,
ցեխ, Թաց, ծոց, կից,
բիծ, բացաւ, ցաս կոտ,
ցո րեկ, ցեց, ցա ւոտ,
...ար դաց, կար դա ցու, կա տուս այս
...առ տու Հաց կե րաւ, յա կոբ Հա ւե րու
Թառ կորեց։

Ձ

Ձագ, ձուկ, ձագար, ձագուկ, բարձ, ձախ, ձի, ձոր, բարձր, դերձակ, ձաւար, ձագիկ, ձած, Յաբեթ հաւ եւ ձուկ ծախեց, Ձիս բարձր հասակաւ էր,

Ն

Նաւ, նաւակ, նաւապետ, անուն, հին, տուն, ձիւն, ներկ, նրբին, նապաստակ, դահեկան, նպաստ, նպատակ, գինի, դանակ, արթուն, Յարութիւն հինգ տարեկան է.

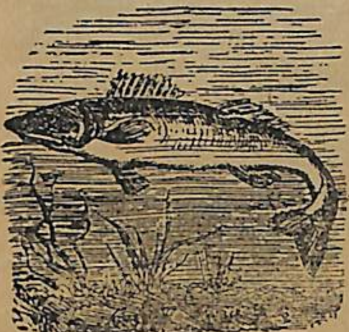

Ձ

ձ

ձագ, ձուկ, ձա գար,
ձա գուկ, բարձ, ձախ,
ձի, ձոր, բարձր,
դեր ձակ, ձա ւար,
ձա գիկ, ձած, յա բեթ հաւ եւ ձուկ
ծա խեց, ձիս բարձր հա սա կաւ էր։

Ն

ն

նաւ, նա ւակ,
նա ւա պետ, ա նուն,
հին, տուն, ձիւն,
ներկ, նր բին,
նա պաս տակ,
դա հե կան, նպաստ, նպա տակ, գի նի,
դա նակ, ար թուն, յա րու թիւն հինգ
տա րե կան է։

Լ

լոլ, լոր, լու, լուսին, լուսաւոր.
լուսաբեր, լուսիա. լաստ, լաթ,
ելակ, պալար, պալատ, լակոտ.
լծակ, լծակից, լալկան, լուպիա.
լուսիա հաւ եւ կատու ունի,
յաբէթ լալկան պատանի է,

Զ

զուռ, զաւակ, զանի, զանգակ,
զատիկ, ազնիւ, եզն, աւազան,
ահաւոր. աւազակ, աւազուտ,
զարդասէր, զինուոր, զինադադար,
ազնիւ իրեն կատուն ծեծեց,
զապէլ երեկ զարուհիին զարկաւ.

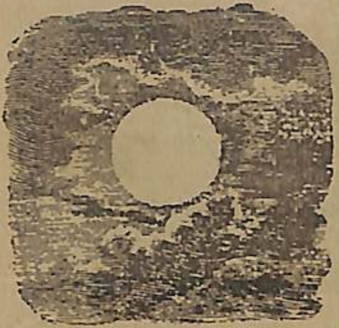

Լ

լ

լոլ, լոր, լու, լու սին,
լու սա ւոր, լու սա բեր,
լու սիա, լաստ, լաթ,
ելակ. պալար, պա լատ,
ա կոտ, լծակ. լծա կից, լալ կան. լու պիա,
ու սիա Հաւ եւ կատու ունի, յա բէթ
լալ կան պա տա նի է։

Զ

զ

զուռ, զա ւակ,
զա նի, զան գակ,
զա տիկ, ազ նիւ,
ե զն, աւազան,
ա Հաւոր. աւազակ, աւա զուտ, զար դա սէր,
զին ւոր, զինա դա դար, ազնիւ ի րեն
կա տուն ծեծեց, զա պէլ երեկ զարու Հիին
զարկաւ։

Ղ

խաղ, տեղ, ղեկ. նեղ, աղեկ, աղեղ. Թաղար, ղազար, խաղաղ, խաղալիկ. աղաւնի, խաղաղասէր, ծիծաղ, ծաղաբար, խաղալ, խաղող, ուղի. զինուորներ խաղ խաղացին, պայծառ լաւ խաղալիքներ ունի.

Ը

ընկեր, ընկոյզ, ընկուզենի, ընտիր, ընդունակ, ընտրող, ընկերասէր, ընտանեկան, ընտանեսէր, ընդարձակ, ընծայ. ընծայաբան, ընծայաբեր, յակոբ գեղեցիկ ընծաներ ընդունեց. ձին ընտանի եւ հաւատարիմ է.

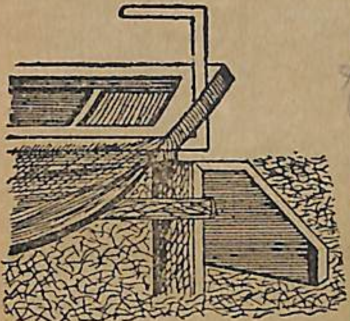

Ղ

ղ

խաղ, տեղ, ղէկ, նեղ, ա ղէկ, ա ղեղ, Թա ղար, ղա զար, խա ղաղ, խա ղա լիկ, ա ղաւ նի, խա ղա ղա սէր, ծի ծաղ, ծա ղա բար, խա ղալ, խա ղող, ու ղի, զին ւոր ներ խաղ խա ղա ցին, պայ ծառ լաւ խա ղա լիք ներ ու նի։

Ը

ը

ընկեր, ընկոյզ, ընկուզենի, ըն տիր, ըն դու նակ, ըն կե րա սէր, ըն տա նե սէր, ըն տրող, ըն տա նե կան, ըն դար ձակ, ըն ծայ, ըն ծա յա բան, ըն ծա յա բեր, յա կոբ գե ղե ցիկ ըն ծա ներ ըն դու նեց, ձին ըն տա նի եւ հա ւա տա րիմ է։

Վ

վառ. վարդ, վանկ, վառեակ,
վանդակ, վեղար, վարպետ, վարդենի,
վարդարան, վարդապետ, վարդուհի,
վեհարան, վեհապետ, վարժուհի,
վարձկան, Վարազդատ պիտի վազէ,
վարդապետները վեղարաւոր են,

Շ

շէն, շուն, շուներ, շուշանիկ,
շուշան, շարական, շաւիղ, շինարար,
տնաշէն, շառաւիղ, խաշնարած,
հաշտարար, շապիկ, շատակեր,
Աննիկ լաւ դաշնակ կածէ,
Վարդան շատակեր տղայ է,

Վ

վ

վառ, վարդ, վանկ, վառեակ,
վան դակ, վե ղար, վարպետ,
վար դե նի, վար դա րան,
վար դա պետ, վար դու հի, վե հա րան,
վե հա պետ, վար ժու հի, վարձ կան,
վա րազ դատ պի տի վա զէ, վար դա պետները
վե ղա րա ւոր են։

Շ

շ

շէն, շուն, շուներ,
շու շա նիկ, շու շան,
շա րա կան, շա ւիղ,
շի նա րար, տնա շէն,
շա ռա ւիղ, խաշնարած,
հաշ տա րար, շա պիկ,
շա տա կեր, աննիկ լաւ դաշնակ կածէ,
վար դան շա տա կեր տղայ է։

Չ

չոր, չորս, չուան, չար,
չափ, չափաւոր, չափանիշ,
կոչնակ, կանչել, չարչարել,
աղաչել, ոչխար, չորնալ,
կենդանիները չարչարելու չէ,
եկեղեցիին կոչնակները նոր են,

Ջ

ջու, ջուր, ջերմ, ջահ, ջորի,
ջութակ, ջրվէժ, էջ, աղջիկ,
ջութակահար, ջրաղաց, ջորեպան,
ջաղացպան, շրջուն, հառաջ, ջոջ,
ջորիները շատ տոկուն կըլլան,
ջուրերը լեռներէն կը բխին,

Չ

չ

չոր, չորս, չուան, չար,
չափ, չափաւոր, չափանիշ,
կոչնակ, կանչել, չարչարել,
աղա չել, ոչ խար, չոր նալ,
կեն դա նի նե րը չար չա րե լու չէ,
ե կե ղե ցի ին կոչ նակ նե րը նոր են։

Ջ

ջ

ջու, ջուր, ջերմ, ջահ,
ջո րի, ջու թակ, ջրվէժ,
էջ, աղ ջիկ, ջու թակա հար,
Ջրա ղաց, ջո րե պան, ջա ղաց պան, շրջուն,
հա ռ աջ, ջոջ, ջո րի նե րը շատ տո կուն
կըլլան, ջու րե րը լեռ նե րէն կը բխին։

Գ

գիր, գահ, գարուն, գարի,
գետ, գիտուն, գազան, գաւազան,
գառնիկ, գինի, գինետուն, գիշեր,
գիսակ, գերազանց, գեղեցիկ, գոհ,
գարնան օդերը շատ գեղեցիկ են,
վազուն ջուրին գետ կըսեն,

Ք

քար, քաջ, քացախ, Քեռայր,
քարետախտակ, քաղաքավար, կառք,
քարաշէն, Քերական, քառասուն,
քառեակ, քաղաքացի, քաջալար;
Գիտակ Քերականը կը կարդայ,
տուներնիս քարաշէն շինուած է;

Գ

գ

գիր, գահ, գարուն,
գարի, գետ գիտուն,
գազան, գաւազան,
գառնիկ, գինետուն,
գինի, գիշեր, գիսակ, գերազանց,
գեղեցիկ, գոհ. գարնան օդերը շատ
գեղեցիկ են, վազուն ջուրին գետ կըսեն։

Ք

ք

քար. քաջ. քացախ. քեռայր,
քարե տախտակ, կառք,
քաղաքավար. քարաշէն,
քերական, քառասուն,
քառեակ, քաղաքացի,
քաջալար, գիտակ քերականը կը կարդայ,
տուներնիս քարաշէն շինուած է։

Մ

Մական, Մակարդակ, Մայրապետ,
Մայր, Մեղու, Մինակ, Մետաղ, Մանիշակ,
Մարգարիտ, Մարխամ, Մեքենայ,
Մելինէ երէկ մեր տունը եկաւ,
Մարգար շատ միամիտ տղայ մէ,
Պոլիս մեծ մայրաքաղաք մէ,

Ճ

Ճակատ, Ճամբայ, Ճարտար,
Ճարտարապետ, Ճաշարան, Ճերմակ,
վաճառ, վաճառական, վաճառք,
կաւիճ, Ճաշակ, Ճաշակել,
Ճանճը աղտոտ կենդանի է,
Արիս չարաճճի տղայ է,

Մ

մ

մա կան, մա կար դակ, մայ րա պետ, մայր, մե ղու, մի նակ, մե տաղ, մա նի շակ, մար գա րիտ, մար խամ, մե քե նայ, մե լի նէ ե րէկ մեր տու նը ե կաւ, մար գար շատ մի ա միտ տղայ մէ, պո լիս մեծ մայ րա քա ղաք մէ։

Ճ

ճ

ճա կատ, ճամ բայ, ճար տար, ճա շա րան, ճար տա րա պետ, ճեր մակ, վա ճառ, վա ճա ռա կան, վա ճառք, կա ւիճ, ճա շակ, ճա շա կել, ճան ճը աղ տոտ կեն դա նի է, ա րիս չա րա ճըճի տղայ է։

օ

օր, օդ, օրոր, օրիորդ, օրորոց, օրացոյց, օգտակար, արօտ, կարօտ, արօր, օթեակ, հօր, օղակ, օշարակ, օրինական, ամէն առաւօտ եւ երեկոյ ամենաբարին աստուծոյ կաղօթեմ.

ֆ

ֆէս, ֆեսեր, Թիֆլիս, ֆարհատ, ֆռնուղ, ֆրանս, ֆրանսա, ֆրանսուհի, ֆօքշան, ֆրանսական. Թուրքիոյ մէջ ֆէս կը գործածուի, բասթէօր ֆրանսացի գիտուն մէ, եւ ֆաինանսները համով են.

Օ

օ

օր, օձ, օդ, օ րոր, օ րի որդ, օ րո րոց, օ րա ցոյց, օգ տա կար, ա րօտ, կա րօտ, ա րօր, օ թե ակ, հօր, օ ղակ, օ շա րակ. օ րի նա կան, ա մեն ա ռա ւօտ եւ ե րե կոյ ա մե նա բա րին աս տու ծոյ կա ղօ թեմ ։

Ֆ

ֆ

ֆէս, ֆեսեր, Թիֆլիս, ֆար հատ, ֆռ նուղ, ֆրանս, ֆրանսա, ֆրանսուհի, ֆօքշան, ֆրանսական, Թուրքիոյ մէջ ֆէս կը գործածուի, բասթէօռ ֆրանսացի գիտուն մէ, եւ ֆա ի նա ըինչ նե րը համով են ։

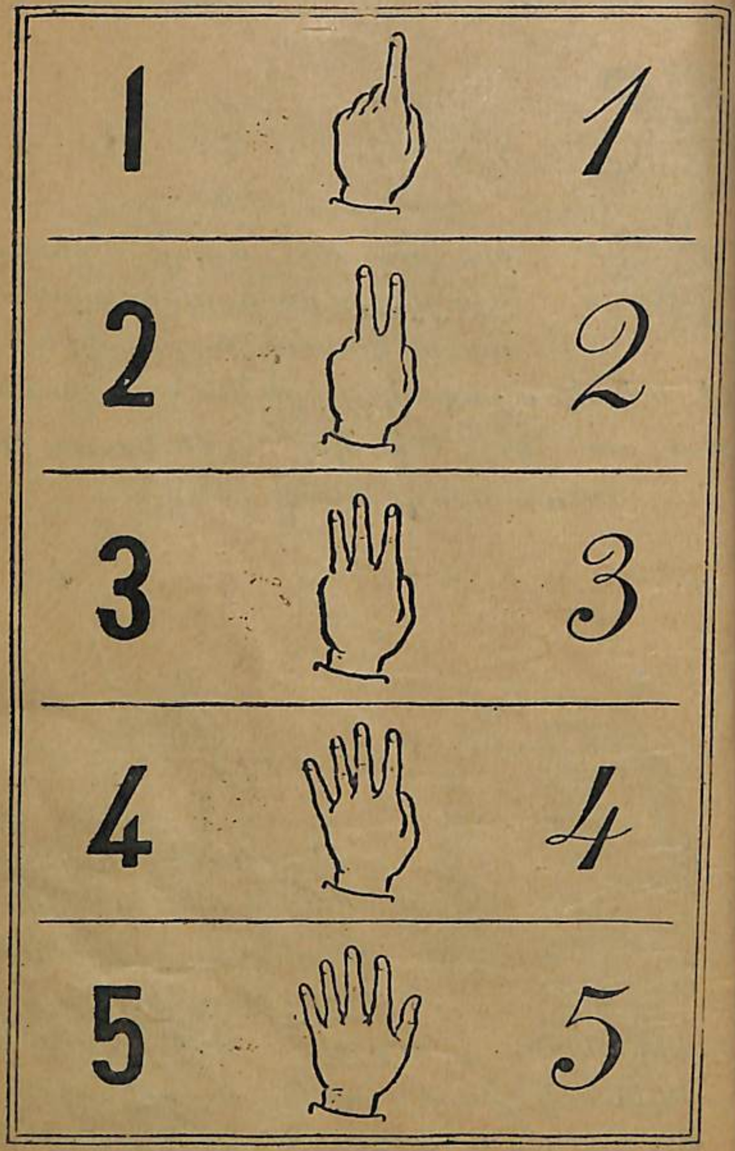
1 1
2 2
3 3
4 4
5 5

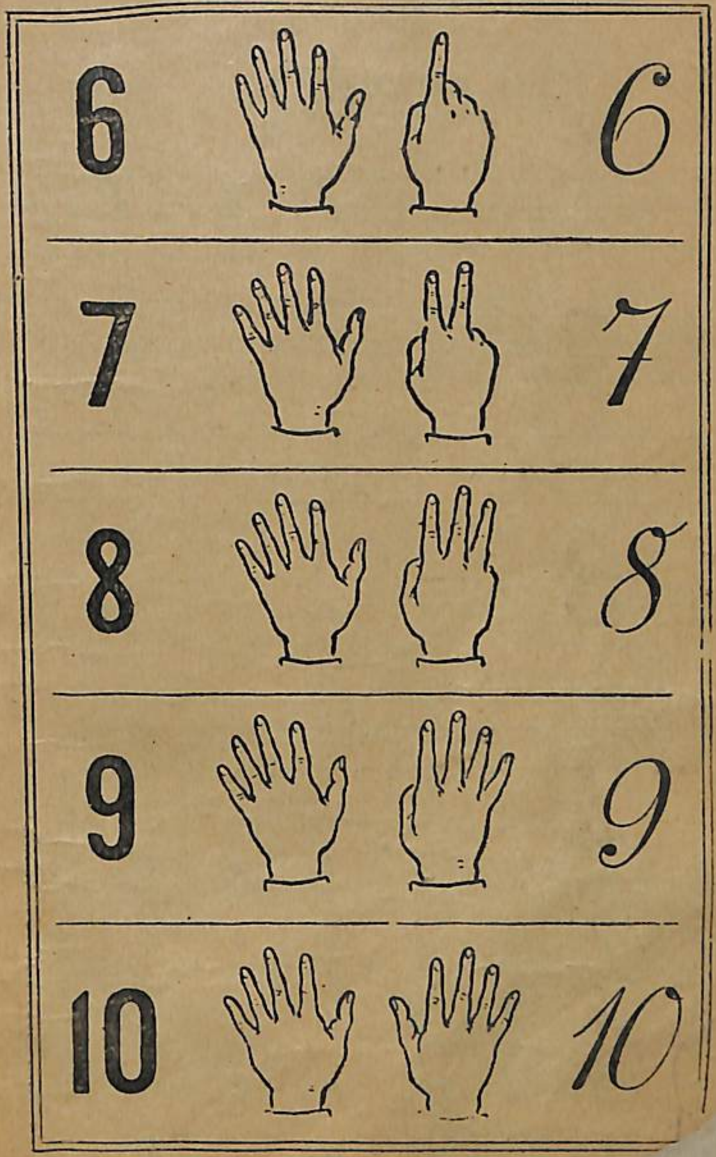
6 6
7 7
8 8
9 9
10 10

քաղուած

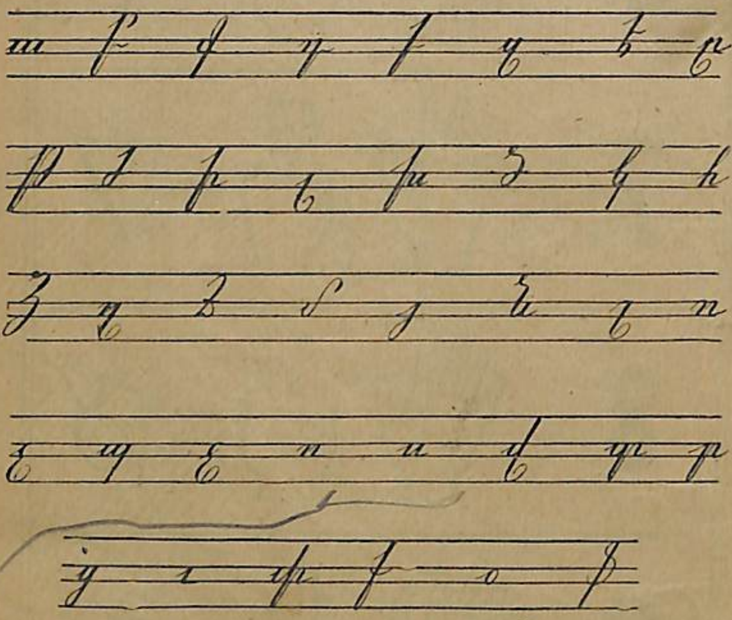

ա	բ	գ	դ	ե	զ	է	ը
թ	ժ	ի	լ	խ	ծ	կ	հ
ձ	ղ	ճ	մ	յ	ն	շ	ո
չ	պ	ջ	ռ	ս	վ	տ	ր
ց	ւ	փ	ք	օ	ֆ		

քաղուած

առիւծ, սագ, պատ, բոպէ, ոստ

ուղ տա պան, դա նակ, պա րա հան դէս, ա ռու, խաղ, խոր խո րատ, փիղ, փա րոս, հա ւա սար, աս պա րէզ, կա տու, կա պար, տե րեւ, ա րուս եակ, բոյս, բա ռա րան, Թի Թեռ նիկ, ժա մա ցոյց, արծաթ, ծո րակ, հայ րա պետ, ցու ցակ, ձի ա ւոր, ձե ւա ւոր, նա ւակ, նու ագ, լու սա բեր, լու սա պսակ, ծի ծաղ, գի նա գործ, զգա յուն, խա ղա լիք, ըն Թա ցիկ։

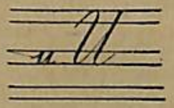

ս Ս

Սալոր, Սակառ, Սահակ, Սաղարթ

Սալոր, Սակառ, Սահակ, Սաղարթ

Սալորը սալորենիին պտուղն է։ Գետերուն մէջ սահանք կ՚ըլլան։ Ծառերուն գագաթ գտնուած խիտ տերեւնե-րուն սաղարթ կ՚ըսուի։ Սահման դիր խօսքերուդ մէջ։ Սահակ միշտ աշխատասէր և խոհեմ տղայ մ՚է։

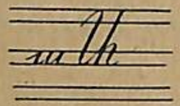

ա Ա

Աղքատ, Աւազան, Աւերակ, Անտառ

Աղքատ, Աւազան, Աւերակ, Անտառ

Աղքատաց ողորմութիւն տուր։ Մեր պարտէզին մէջ աւազան մը կայ։ Անտառներէն փայտ կը կտրեն։ Աւերակ տեղեր բուերը կը բնակին։ Աբրահամ չար տղայ մ'է։ Աճառը մաքրութեան կը գործածուի։

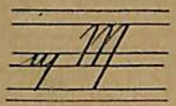

պ Պ

Պանիր, Պատառ, Պայծառ, Պիտանի

Պանիր, Պատառ, Պայծառ, Պիտանի

Պանիրը լաւ սնունդ մ'է։ Պատառաքաղով կերակուր կ'ուտեն։ Արեւը պայծառ է։ Պիտանի կենդանիներ շատ կան։ Գլխին վրայ պսակ մը դրին։ Մեծ գիրքերը պրակ առ պրակ կը հրատարակուին։

տ Տ

Տակառ, Տաւիղ, Տէր, Տիրուհի

Տակառ, Տաւիղ, Տէր, Տիրուհի

Տակառներուն մէջ գինին լաւ կը պահուի։ Տաւիղը երաժշտական գործիք մ'է։ Տէր, տիրուհի, տիար, այրերուն ու կիներուն տրուած տիտղոսներն են։ Տնական աշխատութիւնը շատ հեշտ է աշխատութիւնը սիրողին։

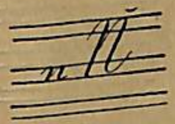

ո Ո

Ուղիղ, Ուշիմ, Ուրբաթ, Ուրախ

Ուղիղ, Ուշիմ, Ուրբաթ, Ուրախ

Ուղիղ ճամբէն մի՛ շեղիր։ Ուրբաթ օրը Թուրքերու հանգստեան օրն է։ Ուրախ եղիր։ Երուսաղէմ Ուխտի կ'երթան ամէն տարի։ Ուլը այծին ձագն է։ Ութը ութսունին տասներորդն է։

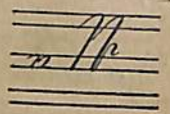

ռ Ռ

Ռազմիկ, Ռազմագէտ, Ռամիկ, Ռահվիրայ

Ռազմիկ, Ռազմագէտ, Ռամիկ, Ռահվիրայ

Ռազմիկ՝ պատերազմող ըսել է։ Ռազմագէտ պատերա-
մելու արհեստը գիտցող կը նշանակէ։ Ռամիկ տգէ-
մարդ ըսել է։ Ռահվիրայ՝ ճամբայ բացող ըսել
Ռնգեղջիւրը՝ հաստամարմին ահագին կենդանի մըն

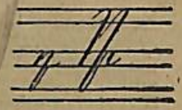

դ Դ

Դադար, Դաժան, Դալար, Դաշտ

Դադար, Դաժան, Դալար, Դաշտ

Դադար ըրէ։ Դաժան մարդ մի՛ ըլլար։ Դալար բոյսեր
գարնան առատ կ'ըլլան։ Դաշտը հարթ կ'ըլլայ
Դաշտավայրը աւելի ընդարձակ տափարակ տեղ մըն է։
Դաշտագետինն ալ նոյն նշանակութիւնը ունի։

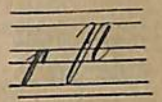

ր Ր

Րաբունի, Րոպէնսոն, Րօք, Րոպէ

Րաբունի, Րոպէնսոն, Րօք, Րոպէ

Րաբունի վարդապետ ըսել է։ Րոպէնսոնի արկածները
շատ հրահանգիչ են։ Ռեբեկա՝ կանացի անուն մ'է։
Րոպէ, մէկ վայրկեանին վաթսուներորդ մասն է։ Րօք՝
մանելու գործիք մ'է։ Րամազանը մահմետականաց
նուիրական ամիսն է։

ի Ի

Իսկուհի, Իմաստուն, Իմաստ, Իմաստակ

Իսկուհի, Իմաստուն, Իմաստ, Իմաստակ

Իսկուհի բարի աղջիկ մ'է։ Իմաստուն մարդը կը խորհի
բանի մը ձեռք չի զարկած։ Իմաստակ այն մարդն է
որ իմաստութիւն չունի։ Իմաստալից խօսակցութիւն
մը տեղի ունեցաւ հօր ու զաւկին միջեւ։ Իր ձեռքով
գրուած գրութիւն մը ինքնագիր կ'ըսուի։

խ Խ

խաղաղ, խաղալիք, խանգարել, խոհեմ

Խաղաղ, Խաղալիք, Խանգարել, Խոհեմ

Ծովը խաղաղ է. Հովը իրեն խաղալիք կ'ընէ չա
անգամ։ Լռութիւնը պէտք չէ խանգարել։ Խանդակա
սիրով սիրէ ծնողքդ։ Խաչը քրիստոնէութեան յաղթա
կան նշանն է։ Խաչիկը բարի երիտասարդ մ'է։ Խորդա
մարդուն մի վստահիր։ Խառնակ օդ կայ այսօր։

փ Փ

փականք, փայլածու, փեթակ, փետուր

Փականք, Փայլածու, Փեթակ, Փետուր

Փեթակը մեղուին բնակարանն է։ Թռչունները փետուր
ունին։ Դռները փականքով կը գոցուին։ Փայլածու
մոլորակ մ'է։ Փայլակը ամպերէն դուրս կը շողայ։
Փայտահարը անտառներէն փայտ կը կտրէ։ Փառք քեզ
Աստուած։ Փառասէր մարդը չի սիրուիր։

հ Հ

հայրիկ, հայրենի, համար, հաշիւ

Հայրիկ, Հայրենի, Համար, Հաշիւ

Սիրելի հայրիկ մը ունիմ։ Հայրենի տունը ամէնուն
սիրելի է։ Աստղերը համար ու հաշիւ չունին։ Հայելին
մարդուս դէմքը կը ցոլացնէ։ Հայկակ շատ խելացի
տղայ մ'է։ Աստուած համօրէն աշխարհը ստեղծեց։
Աշխատէ որ հաճելի ըլլաս ամէնուն։

կ Կ

կաթ, կաթոգին, կամար, կացին

Կաթ, Կաթոգին, Կամար, Կացին

Կաթը սննդարար է։ Ձեր ծնողքը կաթոգին սիրեցէք։
Կամարի վրայ կը բարձրանան մեծ շէնքեր։ Կացինով
փայտ կը կտրեն։ Կապարը դիւրահալ մարմին մ'է։
Կատուն մսակեր ու ընտանի չորքոտանի մ'է։ Տղաք
պէտք չէ որ կամակոր մեծնան։

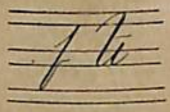

ե Ե

Երգ, Երգիչ, Երգեցիկ, Երազ, Երազահան

Երգ, Երգիչ, Երգեցիկ, Երազ, Երազահան

Երգը շատ հաճոյալի է։ Երգիչ ու երգեցիկ մի և նոյն
նշանակութիւն ունին։ Երազին մի՛ հաւատար. Երազահան
սուտ ու սխալ գուշակութիւններ կ'ընէ։ Եզական գի
մը ունի Պոլիսը։ Եզը երկրագործութեան շատ մե
ծառայութիւն կը մատուցանէ։ Եկեղեցին սրբավայր

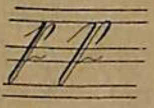

բ Բ

Բարի, Բարիք, Բառարան, Բարբարոս

Բարի, Բարիք, Բառարան, Բարբարոս

Բարի տղան կը սիրուի։ Բարիք ըրէք ուրիշներուն
Բառարանը ձեռքէ մի՛ ձգեր։ Բարբարոս մի՛ ըլլար
Բաղեղը մշտադալար բոյս մ'է, պատերէն վեր կ
փաթթուի։ Բամպակը բոյսի մը ծաղիկն է։ Բերանդ
կերակուրէ վերջ լուա։

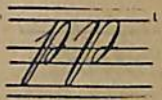

թ Թ

Թագ, Թագաւոր, Թագուհի, Թաթ

Թագ, Թագաւոր, Թագուհի, Թաթ

Թագաւորները ու թագուհիները թագ կը դնեն։ Թաթ՝ չորքոտանեաց ձեռքերուն կ'ըսեն։ Թաթիկ՝ փոքրիկ կենդանեաց համար կը գործածուի։ Թախիծ՝ վիշտ ըսել է։ Քանի մը փողոցներ թաղ կը կազմեն։ Թակոյկ սափոր կը նշանակէ։ Թանաք մելան ըսել է։ Թիով կը վարեն նաւակները։ Թիկնաթոռը կռթնելու աթոռ է։

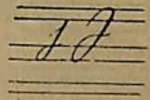

ժ Ժ

Ժամկոչ, Ժամանակ, Ժամացոյց, Ժանգոտ

Ժամկոչ, Ժամանակ, Ժամացոյց, Ժանգոտ

Ժամացոյցը ժամանակ կը ցուցնէ։ Ժամկոչ կամ ժամահար եկեղեցիին զանգակը կը զարնէ։ Պղնձէ ամանները կը ժանգոտին։ Ժանեակներով կը զարդարեն կանայք իրենց հագուստները։ Ժիր տղայ մը եղիր։ Ժիրայր բարի տղայ մ'է։

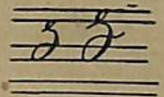

ծ Ծ

Ծաղիկ, Ծածան, Ծարաւ, Ծածկոյթ, Ծիրան

Ծաղիկ, Ծածան, Ծարաւ, Ծածկոյթ, Ծիրան

Վարդը ծաղկանց թագուհին է։ Ծածան շատ յարգի անոյշ ջրի ձուկ մ'է։ Ծածկոյթը ծածկոց ըսել է։ Ծաղկազարդ եկեղեցական մեծ տօն մ'է։ Ծայրայեղ չափազանց կը նշանակէ։ Ծաղրաշարժ խնդացնող ըսել է։ Խելացի մարդը ամէն բանին վրայ ծանօթ կ'ըլլայ։

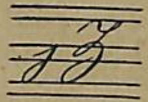

յ Յ

Յամիկ, Յաղթական, Յակոբ, Յարգի

Յամիկ, Յաղթական, Յակոբ, Յարգի

Յամիկ անուշահոտ ծաղիկ մ'է։ Յաղթական՝ յաղթող ըսել է։ Գրքի սկիզբը գրուած ծանօթութեան յառաջաբան կ'ըսեն։ Յորդանանը Ս. Տեղեաց մէջ անուանի գետ մ'է, ուր մկրտեցաւ Տէրն Մեր։ Յստակ կերպով կարդալ ջանայ։ Յուդա Յիսուսը մատնեց Հրէից։

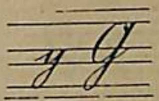

ց Ց

Ցամաք, Ցամքիլ, Ցայգ, Ցանկութիւն

Ցամաք, Ցամքիլ, Ցայգ, Ցանկութիւն

Երկրին ցամաքը հինգ մասերու կը բաժնուի։ Գետեր կան որոնց ջրերը ամառ ատեն կը ցամքին։ Ցայգ գիշեր ըսել է։ Արտերը ցանկով կը զատուին իրարմէ։ Ցանկութիւնը գէշ ունակութիւն մ'է։ Ցանցով թռչուն ու ձուկ կ'որսան։ Մարդիկ հինգ ցեղերու կը բաժնուին։

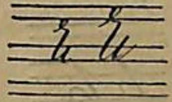

ն Ն

Նախանձ, Նախանձելի, Նախարար, Նաւ

Նախանձ, Նախանձելի, Նախարար, Նաւ

Ընկերոջդ վրայ մի՛ նախանձիր։ Նախանձելի յատկութիւններ ունեցիր։ Նախարար տէրութեան պաշտօնեայ ըսել է։ Նաւը փոխադրութեան ամէնէն նախնական միջոցն է։ Նաւակը նաւէն փոքր է որ թիով կամ առագաստով կը յառաջանայ։

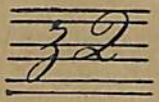

ձ Ձ

Ձագար. Ձաւար. Ձար, Ձեղուն

Ձագար, Ձաւար, Ձար, Ձեղուն

Ձագարը գործիք մ'է հեղուկը պարպելու։ Ձաւարը ցորենէն կ'ելլէ։ Ռուսիոյ կայսրերուն ձար կ'ըսէին։ Սենեակի մը ձեղունը բարձր պէտք է ըլլայ։ Ձէթը ձիթապտուղէն կը հանուի։ Ձիթենիին պտուղը ձիթապտուղ կը կոչուի։ Ձին շատ վեհանձն կենդանի մ'է։

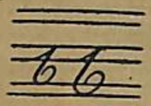

լ Լ

լարախաղաց, լեզուանի, լիճ, լճակ

Լարախաղաց, Լեզուանի, Լիճ, Լճակ

Լարախաղաց չուանի վրայ խաղացող կը նշանակէ։ Լեզուանի ըլլալը շատ աղէկ չէ։ Տեղ մը ժողուած ջուրը լիճ կ'ըսուի։ Լուսինը գիշերները մեզ կը լուսաւորէ։ Կերակուրէ առաջ ձեռքերդ լուա՛։ Լուացարարկինը աղտոտ ճերմակեղէնները կը լուայ։

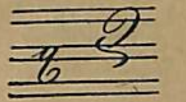

զ Զ

Զամբիւղ, Զատիկ, Զանգակ, Զարդ

Զամբիւղ, Զատիկ, Զանգակ, Զարդ

Զամբիւղը պարկի ձեւով շինուած կողով մ'է։ Զատիկ Քրիստոնէից ամենամեծ տօնն է։ Զարդարանք մի՛ սիրեր։ Զատկածաղիկը գարնան բացուող ծաղիկ մըն է։ Զբօսարանը զբօսնելու տեղ ըսել է։ Զգաստ ու զգուշաւոր եղի՛ր։ Զեղխ մի՛ ըլլար։

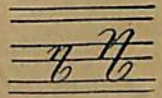

ղ Ղ

Ղեկ. Ղեկավար. Ղազարոս, Ղեւոնդ

Ղեկ, Ղեկավար, Ղազարոս, Ղեւոնդ

Նաւը ղեկով կ'ուղղուի։ Ղեկավարը նաւին ղեկը կը վարէ։ Ղազար եւ Ղազարոս մի եւ նոյն անունն է։ Ղեւոնդ խելացի տղայ մ'է։ Ղուկաս չորս աւետարանիչներէն մէկն էր։ Ղենջակով կը պլլուին։

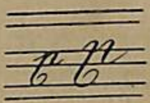

ը Ը

Ընծայ, Ընթերցարան, Ընկուզենի, Ընտիր

Ընծայ, Ընթերցարան, Ընկուզենի, Ընտիր

Ընծայ նուէր ըսել է։ Ընթերցարանին միջոցաւ ընթերցում պիտի սորվիմ: Ընկուզը ընկուզենիին պտուղն է։ Չար ընկերներէ հեռու կեցիր։ Ընտիր թէյ խմէ։ Ընտանիքդ սիրէ։ Ընտանեկան կեանքէն աւելի մաքուր կեանք չիկայ։ Մեր տունը ընդարձակ պարտէզ մը ունի։

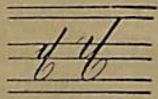

վ Վ

Վագր, Վախճան, Վահան, Վաղամեռիկ

Վագր, Վախճան Վահան Վաղամեռիկ

Վագրը ամէնէն կատաղի կենդանին է։ Ամէն բանի վախճանը գովելի է։ Վահան գովելի տղայ մ'է։ Վաղամեռիկ զաւկին յիշատակը միշտ կը յիշուի։ Պոլիս վառաշահ քաղաք մ'է։ Վայելուչ կեանք վարէ։ Վարպետ գործաւորը միշտ կը փնտռուի։

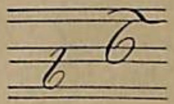

շ Շ

Շաբաթ, Շահ, Շահաւէտ, Շաքար

Շաբաթ, Շահ, Շահաւէտ, Շաքար

Շաբաթը Հրէից հանգստեան օրն է։ Շահու համար ուրիշի վնաս մի տար։ Շահաւէտ շահ տուող ըսել է։ Շերամը մետաքս շինող որդ մ'է։ Շաքարը շատ սնունդ կը պարունակէ։ Շուշանը գեղեցիկ ծաղիկ մ'է։ Շունը հաւատարիմ կենդանի մ'է. Շամիրամ բարի աղջիկ մ'է։

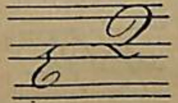

չ Չ

Չար, Չարիք, Չարութիւն, Չարաճճի

Չար, Չարիք, Չարութիւն, Չարաճճի

Չար մարդիկ երգ չ'ունին։ Ուրիշի չարիք մի՛ ըներ։ Չարութիւն ընողը չար կ'ըլլայ։ Վահան շատ չարաճճի տղայ մ'է։ Չամիչը խաղողին չորցուածն է։ Չին ընդարձակ երկիր մ'է ուրկէ կ'ելլէ ընտիր թէյ։ Չորքոտանի չորս ոտք ունեցող կենդանի ըսել է։

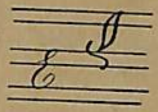

ջ Ջ

Ջաղացք, Ջաղացպան, Ջերմաչափ

Ջաղացք, Ջաղացպան, Ջերմաչափ

Ջաղացքը ջուրով կը դառնայ։ Ջաղացպանը ջաղացքին տէրն է։ Ջերմը յառաջ կու գայ ապականած ջրերէն։ Ջերմուկը հանքային տաք ջուր է։ Ջուր հեղուկ մարմին մ'է։ Ջրհորին ջուրը ամառը պաղ կ'ըլլայ։ Ջրմուղ ջրի ճամբայ ըսել է։

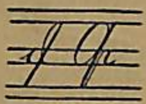

գ Գ

Գագաթ, Գազան, Գաղթական, Գանկ

Գագաթ, Գազան, Գաղթական, Գանկ

Շէնքի մը կամ լերան մը բարձր ծայրին գագաթ կ'ըսուի։ Վայրի կենդանիներուն գազան կ'ըսուի։ Երկրէ մը ուրիշ երկիր գացող ու հոն հաստատուողին գաղթական կ'ըսուի։ Վահան գանգուր մազեր ունի։ Գայլը գիշատիչ կենդանի մ'է։

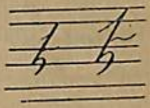

է Է

Էակ, Էական, Էջ, Էջմիածին

Էակ, Էական, Էջ, Էջմիածին

Էջ կը կոչուին գիրքին թերթերուն երեսները։ Էջ-միածնի վանքը կը գտնուի Երեւան քաղաքի մօտ։ Էշը եւ ձին ընտանի կենդանիներ են։ Էշը շատ յամառ կենդանի մ'է։ Դասագիրքդ քանի՞ էջէ բաղկացած է, թղթատէ տեսնեմ։

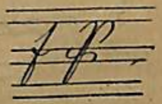

ք Ք

Քահանայ, Քաղաք, Քաղաքապետ, Քայլ

Քահանայ, Քաղաք, Քաղաքապետ, Քայլ

Քահանան եկեղեցւոյ պաշտօնեայ է։ Քաղաքը գիւղերէն մեծ է։ Քաղաքապետը քաղաքին վերակացուն է։ Քայլերդ շիտակ առ։ Քանդակ զարդ ըսել է։ Քաջ եղիր դասերուդ մէջ։ Վահան միշտ քաջալեր կ'ստանայ հայերէն լեզուի մէջ։ Քարոզիչը քարոզ կուտայ։

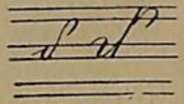

մ Մ

Մարմին, Մարդիկ, Մաքուր, Մաքրասէր

Մարմին, Մարդիկ, Մաքուր, Մաքրասէր

Լորամարգիին մարմինը փափուկ է։ Մարդիկ բարի են ի ծնէ։ Մաքուր կեանք վարէ՛։ Մաքրասէր եղիր։ Մատաղ հասակէդ ուսումնասէր եղիր։ Մատաղ տունկը շուտ կը ծռի։ Միրգ պտուղ ըսել է։ Մեղուն աշխատասէր է։ Մանգաղով խոտ ու ցորեն կը հնձեն։

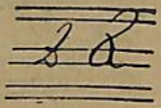

ճ Ճ

Ճախարակ, Ճակընդեղ, Ճամբայ, Ճանճ

Ճախարակ, Ճակընդեղ, Ճամբայ, Ճանճ

Ճախարակին վրայ թել կը փաթթեն։ Ճակընդեղէն շաքար կը հանեն։ Ճամբան հանդարտ քալէ՛։ Ճանճը անպիտան միջատ մ'է։ Ճանճորսակը ճանճ բռնող թռչուն մ'է։ Ճաշի ատեն մի խօսիր։ Ճաշարանը ճաշելու սենեակն է։ Ճապաղ խօսքեր մի՛ ըներ։

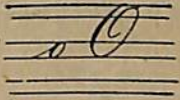

օ Օ

Օդ, Օդահան, Օդապարիկ, Օգնութիւն

Օդ, Օդահան, Օդապարիկ, Օգնութիւն

Օդը երկրին բոլորտիքը պատած է։ Օդահան օդը հանող մեքենայ մ'է։ Օդապարիկը օդին մէջ բարձրացող գունտ մ'է։ Զար մարդէն օգուտ մի սպասեր։ Օդերեւոյթը օդին մէջ երեւցած երեւոյթներն են։ Օթեակ փոքրիկ սենեակ ըսել է: Օթեւան պանդոկ ըսել է։

ֆ Ֆ

Ֆիմի, Ֆուլիկ, Ֆիլօ, Ֆիլօմէն, Ֆէս

Ֆիմի, Ֆուլիկ, Ֆիլօ, Ֆիլօմէն, Ֆէս

Ֆիմի բարի աղջիկ մ'է։ Ֆուլիկ, Ֆիլօմէն երկու քոյրեր են։ Ֆրանսա շատ զարգացեալ երկիր մ'է։ Ֆրանսայի բնակիչներուն ֆրանսացի կ'ըսուի։ Ֆրանսուհին բարի սիրտ ունի։ Ֆոքշան Ռումանիոյ քաղաքներէն մին է։ Ֆիլիպէ Պուլկարիոյ մէջ քաղաք մ'է։

Վարժութիւն բաղաձայն գրերու

Բլ, բր, բժ, բծ, բն

Բլ, բր, բժ, բծ, բն

Բլուր, բրինձ, բժիշկ, բծախնդիր

Բլուր, բրինձ, բժիշկ, բծախնդիր

Բլթակ, բնութիւն, բրուտ, բրինձ։ Բժիշկը հիւանդ կը խնամէ։ Բնութիւնը անսահման է։ Բծախնդիր մի՛ ըլլար։ Փոքր լեռներուն բլուր կ'ըսուի։ Բլրակը բլուրէն աւելի քիչ է բարձրութիւնը։

Գլ, գն, գր, գծ, գթ

Գլ, գն, գր, գծ, գթ

Գլուխ, գնտակ, գրագէտ, գթութիւն

Գլուխ, գնտակ, գրագէտ, գթութիւն

Գլխագիր, գնդապետ, գծաւոր։ Գլուխը մարմնոյն կարեւոր մասերէն մէկն է։ Գնտակ խաղալ գիտե՞ս։ Մեր մէջ շատ գրագէտներ կան։ Գթութիւնը առաքինութեան ամենամեծն է։

Դժ, դլ, դն, դպ, դգ

Դժ, դլ, դն, դպ, դգ

Դժգոհ, դլփին, դնդեր, դպրոց

Դժգոհ, դլփին, դնդեր, դպրոց

Դգալ, դժուար, դնթիւն, դժոխք։ Մեր տունին դռնապանը բարի անձ մ'է։ Դլփինը մեծ ձուկ մ'է, իւղը և ոսկորները յարգի են։ Դպրոցին մէջ շատ աշակերտներ կան։

Զբ, զմ, զգ, զր, զշ

Զբ, զմ, զգ, զր, զշ

Զբօսանք, զմելի, զգեստ, զրահ

Զբօսանք, զմելի, զգեստ, զրահ

Զղջալ, զգայուն, զրահաւոր։ Տղաք կէս օրուան դադարի կը զբօսնուն։ Անգղիական զմելիները յարգի են։ Ձմեռուան զգեստները բրդեղէն պէտք է ըլլան։ Կրնա՞ս ըսել թէ զրահը ինչ բանի կը գործածուի։

Թղ, Թմ, Թն, Թշ, Թռ

Թղ, Թմ, Թն, Թշ, Թռ

Թղթատար, Թմբուկ, Թնթանօթ, Թշնամի

Թղթատար, Թմբուկ, Թնթանօթ, Թշնամի

Թրթուր, թմբի, թնթալ, թռուցիկ։ Նամակները տեղէ տեղ թղթատարի միջոցաւ կը փոխադրուին։ Թնթանօթը չինական գիւտ կը կարծուի։ Թմբուկը խլացուցիչ ձայն ունի։ Սոխակ թռչունին ձայնը հաճելի է։

Ժխ, Ժլ, Ժր, Ծխ, Ծն

Ժխ, Ժլ, Ժր, Ծխ, Ծն

Ժխոր, ժլատ, ժրաջան, ծխել, ծնօտ

Ժխոր, ժլատ, ժրաջան, ծխել, ծնօտ

Տեսա՞ծ էք ծխան մաքրողը։ Ինչ սիրուն է մանկիկի մը ժպիտը։ Ժրաջան տղաքը միշտ սիրելի են։ Ծծուն թուղթը չորցնելու կը ծառայէ։ Յիսուսի ծնունդը մեծ տօներէն մին է։

Լծ, Լմ, Լր, Լս, Լճ

Լծ, Լմ, Լր, Լս, Լճ

Լծակ, լման, լրագիր, լճակ

Լծակ, լման, լրագիր, լճակ

Լծել, լռութիւն, լպուտ, լրումն լուսնի։ Լճակին մէջ սիրուն նաւակներ կան։ Լրագրին վերջին լուրերը կարդացի՞ր։ Խօսքը արծաթ, լռութիւնը ոսկի է։ Եզները կառքին լծե՞ցիր։

Խն, Խլ, Խղ, Խմ, Խր

Խն, Խլ, Խղ, Խմ, Խր

Խնձոր, խլուրդ, խղճալի, խմիչք

Խնձոր, խլուրդ, խղճալի, խմիչք

Խրատ, խնայել, խմոր։ Խնձորենին խնձոր կու տայ։ Մտիկ ըրէք ձեր ծնողաց խրատները։ Լաւագոյն խմիչքը ջուրն է։ Գէր մարդիկ խմորեղէններէն պէտք է զգուշանան։ Խռովարար տղան կը պատժուի։

Կծ · կշ · կտ · կր · կղ

Կծ, կշ, կտ, կր, կղ

Կշիռ, կտուց, կծիկ, կրակարան

Կշիռ, կտուց, կծիկ, կրակարան

Կշտանալ, կնճռոտ, կտաւ։ Ածուխը վառելով կրակ կը շինուի։ Կտաւ շինելու մեքենայ ունինք։ Մեր երկրին մէջ հացը կշիռքով կուտան։ Կանգունի մը երկայնութիւնը վաթսուն եւ ութ սանդիմեթր է։

Հլ · հն · հմ · հս · հր

Հլ, հն, հմ, հս, հր

Հլու, հնազանդ, հմուտ, հսկայ

Հլու, հնազանդ, հմուտ, հսկայ

Հրաման, հրանուշ, հմայք, հռետոր։ Հրանուշ հլու աղջիկ մ'է։ Հռոմ աշխարհի հին քաղաքներէն մին է։ Վարդուհի հրեշտականման դէմք մը ունի։ Բարի եկաք, պարոն, հրամմեցէք։

Ձմ · ձկ · ցն · ցր · ցլ

Ձմ, ձկ, ցն, ցր, ցլ

Ձմեռուկ, ձկնավաճառ, ցնցուղ, ցլամարտ

Ձմեռուկ, ձկնավաճառ, ցնցուղ, ցլամարտ

Ձմեռուկը զովացուցիչ պտուղներուն կարգէն է։ Ցնցուղով պարտէզները կը ջրուին։ Ցուլերու կռիւին ցլամարտ կ'ըսուի։ Ձուկերուն ամէն յարգին արքայաձուկն է։ Ձմեռուան ամենէն ցուրտ ամիսը Յունուարն է։

Ճգ · ճն · ճշ · ճր

Ճգ, ճն, ճշ, ճր

Ճգնաւոր, ճնճղուկ, ճշմարիտ, ճրագ

Ճգնաւոր, ճնճղուկ, ճշմարիտ, ճրագ

Ճշմարտախօս, ճգնիլ, ճրագալոյս։ Ամէն բանէ առաջ ճշմարտապահ եղիր։ Ճրագալոյսի գիշերը եկեղեցիին մէջ մոմեր կը վառեն։ Ճնճղուկները երգ չունին։

մխ, մկ, մչ, մս, մր

մխ, մկ, մչ, մս, մր

Մխիթար, մկնիկ, մշակ, մսուր

Մխիթար, մկնիկ, մշակ, մսուր

Մտաւոր, մշակել, մսուր։ Ձեր արտին մէջ քանի՞ մշակ կ'աշխատի։ Կրնաք ըսել թէ ո՞վ մսուրին մէջ ծնաւ։ Մկնիկին ամէնէն մեծ թշնամին կատուն է։ Եղբայրս մկրտող քահանային անունն ի՞նչ է։

Նկ, Նպ, Նս, Նր

Նկ, Նպ, Նս, Նր

Նկուղ, Նպարավաճառ, Նստարան, Նրբին

Նկուղ, Նպարավաճառ, Նստարան, Նրբին

Նկարիչը նրբին և գեղեցիկ պատկեր մը նկարեց։ Մեր գիւղին մէջ շատ նպարավաճառի խանութներ կան։ Նշենին ի՞նչ տեսակ պտուղ է։ Հանրային պարտէզներու մէջ ձրի նստարաններ կան։

Շն, Շղ, Շռ, Շր, Շք

Շն, Շղ, Շռ, Շր, Շք

Շնորհաւոր, շղթայ, շռայլ, շքեղ

Շնորհաւոր, շղթայ, շռայլ, շքեղ

Շնորհալի, շրջուն, շրջանակ։ Շնորհաւոր Նոր Տարի եւ բարի Կաղանդ։ Ժամացոյցիս շղթան ոսկի է։ Ինչ շքեղ եւ գեղեցիկ է եկեղեցիին զանգակատունը։ Շռայլութիւնը մոլութիւն է։

Պղ, պն, պս, պտ, պր

Պղ, պն, պս, պտ, պր

Պղպեղ, պնակ, պսակ, պտղաբեր, պրակ

Պղպեղ, պնակ, պսակ, պտղաբեր, պրակ

Պճնիլ, պնակ, պղինձ, պղատոն, պտուղ։ Կրնա՞ս ըսել պտղատու ծառերու անունները։ Շատ պղպեղի գործածութիւնը վնասակար է։ Ջրի պղպջակներ տեսա՞ծ էք։

Սխ, սն, սր, սպ, սկ

սխ, սն, սր, սպ, սկ

Սխտոր, սնտուկ, սրբազան, սպիտակ

Սխտոր, սնտուկ, սրբազան, սպիտակ

Սխալ, սրահ, սկիւռ, սպարապետ։ Ինչ գեղեցիկ եւ սքանչելի ծաղիկներ կան մեր պարտէզին մէջ։ Ստախօս տղաք չեն սիրուիր։ Մեր տունին մէջ ընդարձակ սրահներ կան։

Վճ, վն, վս, վտ, վր

վճ, վն, վս, վտ, վր

Վճիռ, վնասակար, վսեմափայլ, վտակ

Վճիռ, վնասակար, վսեմափայլ, վտակ

Վրան, վստահութիւն, վրէժ։ Գնչուները վրաբնակ ժողովուրդ են։ Կրակի հետ խաղալը վտանգաւոր է։ Ի՜նչ վճիռ առիր, երբ դատը չգիտցար։ Վսեմափայլ մեծ մարդոց յատուկ տիտղոս է։

Տկ, տխ, տն, տպ, տր

տկ, տխ, տն, տպ, տր

Տկար, տխրութիւն, տնակ, տպագրիչ

Տկար, տխրութիւն, տնակ, տպագրիչ

Տնաշէն, տխմար, տրտունջ, տնկել, տխուր։ Մեր դըպրոցին տնօրէնը շատ խիստ է։ Տպարանին մէջ գիրք կը տպեն։ Հայրս այս տարի շատ տկարացաւ։ Տղաք, մի մոռնաք օգնել տկարներուն։

Փշ, փչ, փս, փտ, փր

փշ, փչ, փս, փտ, փր

Փշոտ, փչել, փսիաթ, փտած

Փշոտ, փչել, փսիաթ, փտած

Փրկիչ, փրփուր, փնջիկ, փղապան։ Գիւղին փողոցները փշոտ կ'ըլլան։ Ինչ մեղմ կը փչէ հովը այս գիշեր։ Փսիաթը կը գործածուի գետնի վրայ նստելու համար։

Քաղուածք

Շունը հաւատարիմ կենդանի մըն է,
Վարդը ծաղիկներուն թագուհին է.

Փողոց, տրտունջ, հայրիկ, լրագիր, տպարան, հորթ, վսեմափայլ, փողփող, դռնապան, գիւղ, գիւղաքաղաք, մայրաքաղաք, հարկատու, շրջանակ, թիթեռնիկ, ծառաստան, ղենջակ, թնթանօթ, կարմրուկ, պղպեղ, բլուր, լեռնաշղթայ. ծնունդ, փրկիչ, Յիսուս, տնաշէն, փրփուր, մեծամեծ, Վարդուհի, հարուստ, քաղաքապետ։

Ինչ որ ցանես այն կը հնձես,
Բրուտը կաւէ ամաններ կը շինէ.

Խեղճերուն և աղքատներուն պարտինք օգնել։ Կրնա՞ս ըսել ծաղիկներու անունները։ Հողէ ամանները ի՞նչ բանէ կը պատրաստեն։ Շունը և կատուն ընտանի կենդանիներ են։ Լեռ և սար ձիւնով ծածկուեցաւ։ Խոհարարը կերակուրներ կ'եփէ։ Րոպենսոն քաջ պատանի մըն էր: Դանակը աւելի սո՞ւր է թէ կացինը։ Ուտելու ատեն բերնիդ ձայնը մի հաներ։ Պանիրը և սերը ի՞նչ բանէ կը պատրաստեն։

Զարդարուն կաղամար մը ունիմ.
Օձադրոս ամբար ամենէն գաղ է.

Այծ, արջ, արտ, ամպ. Բարկ, բաղդ, բարջ, բու, բարձ, բիրտ։ Գանկ, գորշ, գէշ. գանձ, գունդ։ Դուռ, դեղձ, դաշտ։ Երգ, եզ, երբ. Զարկ, զանգ, զերդ։ Թաթ, թեւ, թիւ, թուղթ, թագ, ժել։ Իր, ինչ, ինք. Լաւ, լար, լոկ, լու, լեարդ. Խող, խաղ, խիթ, խենթ։ Ծակ, ծով, ծափ. Կաթ, կեղծ, կով. Հող, հաւ, հայկ։ Ձագ, ձեռք, ձոր։ Ճանճ, ճաշ, ճիչ. Մարդ, մազ մոմ։ Յոնք, յամր։ Շուն, շանթ, շունչ։ Ոսպ, որբ, ուղտ։ Չար, չորս։ Պարտք, պիղծ։ Ջահ, ջուր, ջինջ։ Սառ, սոխ։ Սարդ, սեր։ Վարդ, վանկ, վէրք, վէմ. Տաշտ, տէր, տիկ, տուն։ Ցած, ցանկ, ցուրտ։ Փառք, փիղ. փունջ։ Քաղցր, քաջ։

Ձկնորսը ուռկանը ծով նետեց.
Ցորենը փրկիչ աղբարիկ է.

Ագռաւ, աղնիւ, ականջ, աղջիկ, անգամ, արմաւ։ Բամպակ, բանջար, բժիշկ, բուրվառ։ Գաղան, գրպան։ Դարակ, դրախտ, դպրոց։ Եղբայր, երկինք։ Զատիկ, զարմանք, զգոյշ։ Թաթիկ, թութակ, թմբուկ, թռչուն։ Ժամկոչ, ժողով, ժիրայր։ Լափող։ Խարդախ, խաղող,

խխունջ։ Կարկին, կամար, կոճակ։ Հաւկիթ, հանգիստ, համեղ։ Ծագար, ճաճիճ, ճոճել։ Մազիլ, մածուն, մրմունջ։ Նազար, նամակ։ Շաբաթ, շնորհք։ Ողկոյզ, որսորդ։ Ջամիչ, չորրորդ։ Պագնել, պարտէզ, պղինձ, պղպեղ։ Ջուլհակ, ջրհան։ Սալոր, սխտոր, սպունգ։ Վանդակ։ վիշապ, վարունգ։ Տակառ, տետրակ, տրժգոյն։ Ցորեն, ցերեկ։ Փարող, քանակ, քրտինք։ Օրհնեալ։

Ծնողասէր որդւոյ փոխելի բն,
Սիրողին պարգեւները կը նուաճէ,

Ձմեռը ձիւն կուգայ։ Վարդուհի դպրոց կ'երթայ։ Ցարգենք ծեր մարդիկը։ Զգուշացէք սուտ խօսելէ։ Զաղացքով ալիւր կ'աղան։ Շերամը մետաքս կը շինէ։ Խաղողէն քանի՞ տեսակ բան կը շինեն։ Դուն քեզի օգնէ որ, Աստուած ալ քեզի օգնէ։ Երգերուն գիրքը երգարան կ'ըսուի։ Ծիր մարդը անօթի չմնար։ Ցասմիկը անուշահոտ ծաղիկ մ'է։ Ձեր քաղաքին մէջ քանի՞ եկեղեցի կայ։ Լուբիան համեղ կերակուր կ'ըլլայ։ Ջատիկը տարին քանի անգամ կուգայ։ Լեղի խոտերէն դեղեր կը շինեն։ Նապաստակը վախկոտ կենդանի մ'է։ Ձիէն աւելի մեծ կենդանի մը կրնա՞ս յիշել։

Ա ա   Բ բ   Գ գ   Դ դ   Ե ե   Զ զ

Է է   Ը ը   Թ թ   Ժ ժ   Ի ի   Լ լ

Խ խ   Ծ ծ   Կ   Հ հ   Ձ ձ   Ղ ղ

Ճ ճ   Մ մ   Յ յ   Ն ն   Շ շ   Ո ո

Չ չ   Պ պ   Ջ ջ   Ռ ռ   Ս ս   Վ վ

Տ տ   Ր ր   Ց ց   Ւ ւ   Փ փ

Ք ք   Օ օ   Ֆ ֆ

ԸՆԹԵՐՑՄՈՒՆՔ

ԿՈՎ

Ահա քեզ մեծ կով մը,
Որ կուտայ առատ կաթ։
Անոր կաշին շատ հաստ է
Նա ունի երկու եղջիւր։
Կովը կ'ուտէ խոտ և գարի
Կովուն միսը մենք կ'ուտենք։

ԲԱՐԻ ՏՂԱՆ

Ես առտուն կանուխ կ'ելլեմ, կը հագուիմ, կը լուացուիմ, կը սանտրուիմ։

Աղօթք կ'ընեմ, խաչ կը հանեմ։

Ետքը նախաճաշ կ'ընեմ, գիրքս կ'առնեմ։

Մայրիկիս ու հայրիկիս ձեռքը կը պագնեմ ու դպրոց կ'երթամ։

ԱՂՕԹՔ

Ով Հայր, ըրէ մեզ օգտակար
Ինչ որ այսօր հոս սորվեցանք,
Մեր սրտերէն փոքր ու տկար
Հեռու պահէ ամէն փորձանք։
Պարգևէ մեզ շնորհքներէդ
Մինչ կ'արձակուինք՝ եղիր մեզ հետ
Ամէն։

ԻՆՉՈ՞Վ ԿԸ ԳՐԵՆ

Գրելու համար կը գործածենք կաւիճ, քարէ գրիչ, մատիտ, երկաթ գրիչ ու փետուր գրիչ։

Ճերմակ կաւիճով կը գրենք սև տախտակին վրայ, վերջը սրբիչով կ'աւրենք ու նորէն կը գրենք։

Քարեգրիչով կը գրուի քարետախտակին վրայ որ շրջանակ ունի։

Մատիտով կը գրեմ թղթի վրայ, և գրածս կրնամ աւրել ծգախէժով կամ ռետինով։

Երկաթ գրիչով ու փետուր գրիչով կը գրեն թղթի վրայ, մելանը հեղուկ է։

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Ո՜վ մեծդ Աստուած
Որ ես տըւած
Մեզ բարի հայր
Եւ գթոտ մայր
Տո՜ւր մեզ շնորհք,
Ընենք աղօթք,
Ջըլլանք անհոգ,
Ապրինք խելօք,
Պարկեշտ ու հեզ,
Եւ սիրենք քեզ։

Հարցարան

Այս գոմին ի՞նչ կը տեսնէք։ Ո՞ր կենդանիները գոմի մէջ կ'ապրին։ Ի՞նչ կ'ընեն արօրով։ Ո՞վ կը վարէ արօրը։ Ի՞նչեր կը տեսնես այս ագարակին մէջ։ Ի՞նչի կը ծառայէ մակոյկը։ Մակոյկ նստա՞ծ էք։ Շոգենաւով ո՞ւր հը ճամբորդեն, ծովո՞ւ թէ ցամաքի վրայ։ Ի՞նչ կ'ընեն մկրատով։ Ո՞ր արհեստաւորները կը գործածեն մկրատը։ Որո՞նք կը քաշեն կառքը։ Կառապանն ի՞նչ կ'ընէ։ Ի՞նչի կը ծառայէ վրանը։ Ո՞վ կը բնակի խողակին մէջ։ Ո՞վ կը հիւսէ խողակը։ Որո՞նք կը բնակին փեթակին մէջ։ Ո՞ւր կը գտնուին փեթակները։ Ի՞նչ կ'ընեն դգալով։ Քանի՞ տեսակ դգալ կայ։ Պատառաքաղով ի՞նչ կ'ընեն։ Ի՞նչ կ'ընեն դանակով։ Ո՞վ կը բնակի հիւղակին մէջ։ Ո՞ւր կը գտնուի հիւղակը։ Ի՞նչի կը ծառայէ թիկնաթոռը։ Ի՞նչ տարբերութիւն կայ աթոռին ու թիկնաթոռին մէջ։ Հողմաղացով ի՞նչ կ'աղան։ Հողմաղացէն զատ ուրիշ ո՞ւրտեղ ցորեն կ'աղան։ Ցորեն աղացողն ի՞նչ կը կոչուի։ Ժամացոյցն ի՞նչ է և ի՞նչի կը ծառայէ։ Քանի՞ տեսակ ժամացոյց կայ։ Ի՞նչի կը ծառայէ զանգակը։ Վարժարանին մէջ ե՞րբ և քանի՞ անգամ զանգակ կը զարնեն։

Անհնազանդ տղան կը պատժուի

ՀԱՑԸ

Հաց, հացթուխ, հացագործ, հացավաճառ։
Հացը ցորենէն կը շինուի։
Հողագործը ցորենը կը ցանէ, հասած ցորենը ջաղացքին մէջ աղալով ալիւր կը շինեն, հացթուխը ալիւրէն խմոր կը շինէ, հացագործը խմորը կ'եփէ փուռին մէջ, և հացավաճառն ալ մեզի կը ծախէ եփուած հացը։
Հացը օգտակար սնունդ մ'է։

ՇՈՒՆԸ

Շունը ամէնէն հաւատարիմ կենդանին է. մեր տունը կը պահպանէ գողերուն դէմ, ոչխարներուն վրայ կը հսկէ որպէս զի գայլերը զանոնք չը տանին, իր տէրը կը ճանչնայ և անոր համար ինքզինքը կը զոհէ։ Շունը շատ բարի է, բայց կը խածնէ չար տղաքը երբոր զինքը տանջեն։ Շատ շուներ իրենց կոյր տիրոջ առաջնորդ կ'ըլլան և զանոնք կը պահպանեն ամէն փորձանքներուն դէմ։ Լաւ շուն մը հարիւր դէշ ընկեր կ'արժէ։

ԱՐԵՒ

Նախշուն Արեւ
Հազար բարեւ
Աս ո՞ւր էիր երկար օրեր,
Ամպերու տակն էիր պահուեր։

Դո՞ւն ալ, դո՞ւն ալ, յամա՛ռ մանուկ
Գիտես պահուիլ այդպէս գաղտուկ,
Հերի՛ք, արե՛ւ, հերի՛ք պահուիս
Հոգիդ սիրեմ, ա՛լ չի փախչիս։

Գ Ն Դ Ա Կ Ը

Տիրան մօրաքրոջը հիւր գացած էր, և սենեակին մէջ մինակ մնացած ըլլալով. գնդակին հետ կը խաղար։

Բայց Տիրան անզգոյշ տղայ մըն էր և չէր նայեր թէ գնդակը ուր կը նետէ։

Յանկարծ գնդակը գնաց մեծ հայելիին դպաւ, և հայելին կտոր կտոր եղաւ։

Տիրան՝ վախէն փողոց փախաւ։

Բայց վերջը զղջաց ըրածին վրայ, եկաւ մօրաքրոջը քով և լալով ըրածը պատմեց անոր։

Մօրաքոյրը, տեսնելով որ Տիրան անկեղծօրէն զղջացեր է, ներեց, ըսելով.

— Քու յանցանքդ, աւելի պիտի ծանրանար եթէ չխոստովանէիր։

Ան որ ըրածը կը խոստովանի, կէս մը դարմանած կ'ըլլայ իր յանցանքը։

ՄԱՆԿԻԿԸ ԵՒ ՃՆՃՂՈՒԿԸ

Մանկիկը ըսաւ.

«Աղուոր ճնճղուկ, ո՞ւր կը թռչիս
Շուտ մի՛ փախչիր, մի՛ ձգեր զիս,

Տե՛ս, քուկին միւս ընկերներուդ՝
Հաւին, բադին, ես կուտամ կուտ։
Նստէ՛ խելօք, մօտըս եկուր
Վախկոտ մ'ըլլար, ո՞ւր կ'երթաս, ո՞ւր»։

Ճնճղուկը ըսաւ.

«Եղբայր, ի՛նչպէս չըլլամ վախկոտ
Երբ թշնամին նստեր է հոդ,
Որդեօք ի՞նչու կը մոռնաս դուն
Թէ քովըդ կը սպասէ կատուն։
Եթէ բարիք ընել կ'ուզես,
Նախ վռնտէ չարը մօտէս,
Ետքը քերկդ կրնամ գալ ես»։

ՀԱՅՐԻԿՍ

Ամէն առտու կանուխ հայրիկս գործի կ'երթայ և ամբողջ օրը կ'աշխատի մեզ ապրեցնելու համար։

Հայրիկին աշխատութեամբն է որ մենք հաց կ'ուտենք, տաք հագուստներ կը հագնինք ձմեռները, պտուղներ կ'ուննենանք սեղանին վրայ և դպրոց կուգանք աղուոր բաներ սորվելու։

Ես շատ կը սիրեմ հայրիկս։

Երբոր մեծնամ, ես ալ անոր պէս պիտի աշխատիմ։

Եւ երբ ծերանայ ու չը կարողանայ աշխատիլ, ես ալ զինքը պիտի ապրեցնեմ իմ աշխատութեամբս։

Մենք ամենքս ալ մեր հայրիկին երախտապարտ ենք, պէտք է որ հատուցանենք մեզի ըրած բարիքը։

ԿԿՈՒՆ

Կու, կու, կու, կու,
— Հայրիկ, ինչու իր ձայնով քեզ հաճելի չէ կըկուն.
Անոր ձայնն ինծ կը թուի բաւական քաղցր ու սիրուն։
Եւ, չեմ գիտեր, գանգատի դուն ի՛նչ պատճառ կ'ունենաս։
— Թէ զայն ինչո՛ւ չեմ սիրեր, պատճառն ըսեմ քեզ տղա՛ս։
Անոր ձայնէն անհանգիստ կ'ըլլամ, ձանձրոյթ կ'զգամ շատ,
Որովհետեւ ան իր վրայ կը խօսի միշտ անընդհատ։

ՇԱԲԱԹՈՒԱՆ ԵՕԹԸ ՕՐԵՐ

Կիրակի, Երկուշաբթի, Երեքշաբթի, Չորեքշաբթի, Հինգշաբթի, Ուրբաթ, Շաբաթ։

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ԱՄԻՍՆԵՐ

Յունուար, Փետրուար, Մարտ, Ապրիլ, Մայիս
Յունիս, Յուլիս, Օգոստոս, Սեպտեմբեր,
Հոկտեմբեր, Նոյեմբեր, Դեկտեմբեր։

ԴՊՐՈՑ

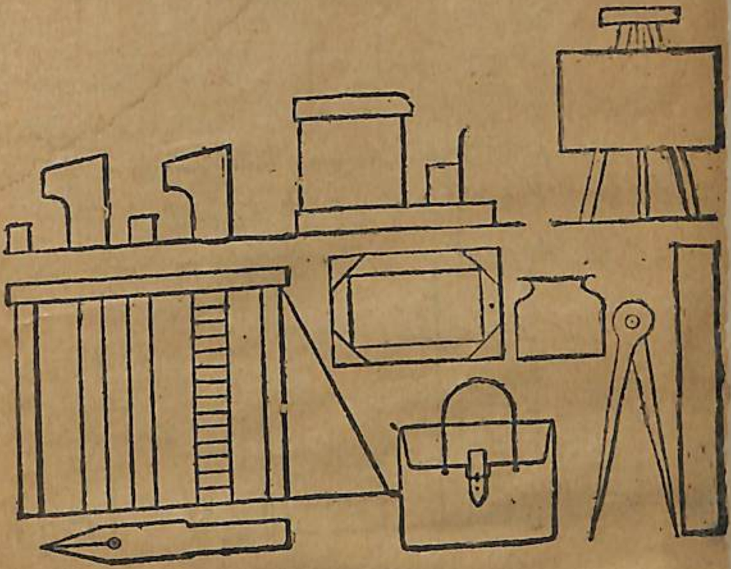

ՍԵՆԵԱԿ

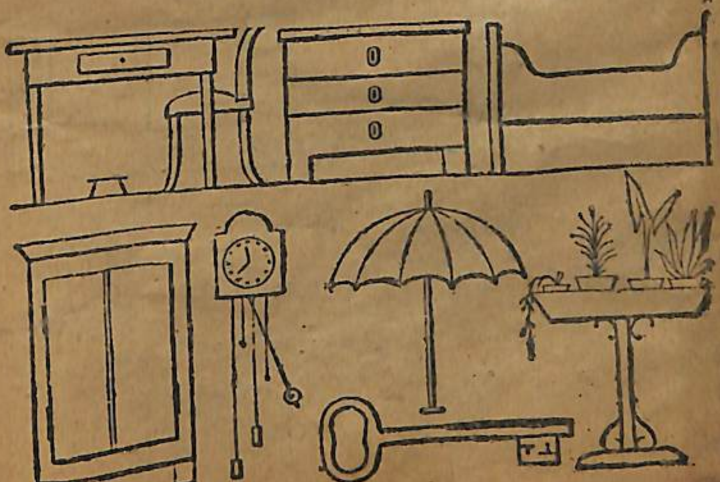

ԽՈՀԱՆՈՑ

ԴԱՐՏԷՁ

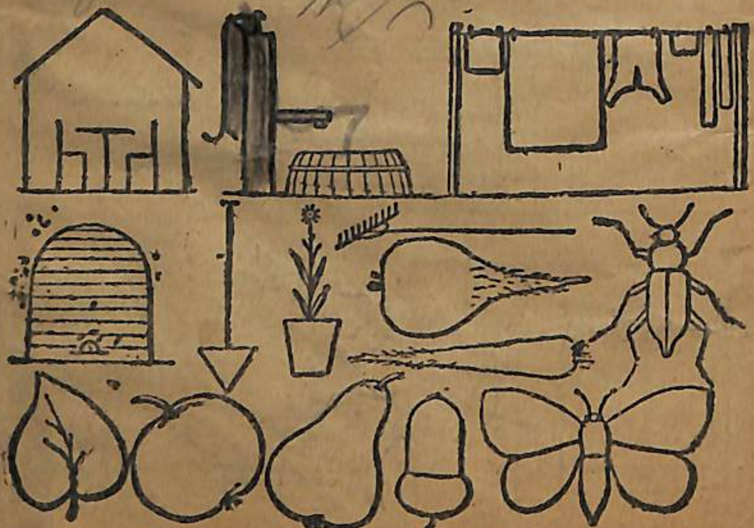

ՏՈՒՆ ԵՒ ԵԿԵՂԵՑԻ

ՔԱՂԱՔԷՆ ԴՈՒՐՍ

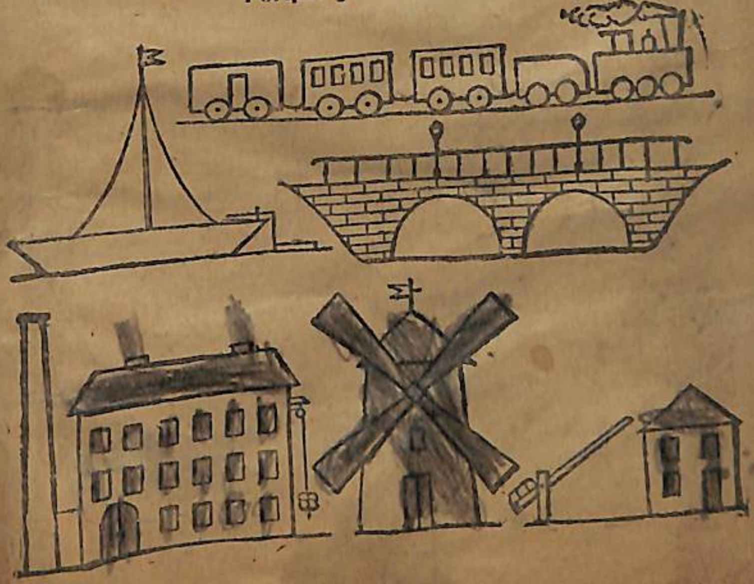

ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

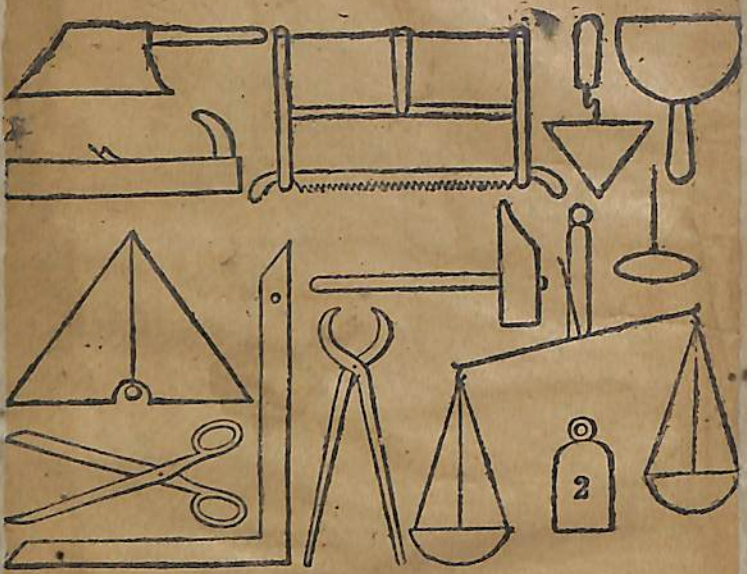

ԹԻՒԵՐ

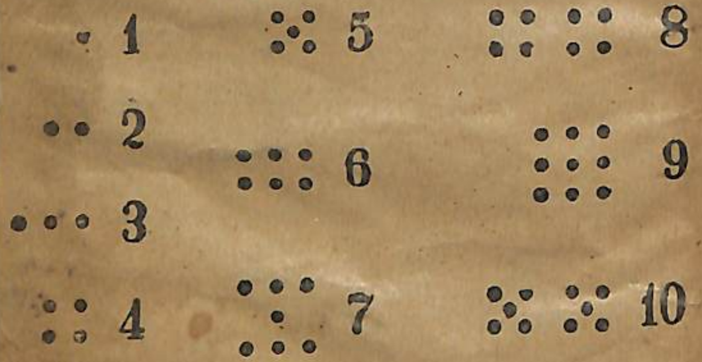

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

800

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0434678

9094

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ա. ԵԱԶԸՃԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Հ. եւ Ձ. ՍԱՄՈՒԷԼԻ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

	Ղր.
Թանգարան Տարրական Ա.	30
Թանգարան Տարրական Բ.	40
Թանգարան Միջին	50
Թանգարան Բարձրագոյն	110
Թուաբանութիւն Նախապատր.	50
Թուաբանութիւն Ա. Գիրք	45
Թուաբանութիւն Բ. Գիրք	75
Թուաբանութիւն Գ. Գիրք Ա. մաս	160
Թուաբանութիւն Գ. Գիրք Բ. մաս	160

Յարգելի հեղինակներուն դասագիրքերը որոնք գործածուած են ամէն կողմ եւ մեծ գոհ ընդունուած բոլոր Ազգ. եւ օտար կրթական կարեւոր վարժարաններու. Աշխ. ընդունակ կը յանձնարարենք Պատուական Ծնողաց եւ Ուսուցիչներուն:

Գինք Գրատանս հաշուէն.

درسعادت فنجانجیلر آمریقان خانده کتبخانه یازیجیان

Ա. ԵԱԶԸՃԵԱՆ

ԳՐԱՎԱՃԱՌ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ

Կ. Պոլիս, Ֆինճանճըլար, Ամերիկեան Տուն

A. YAZIDJIAN

Bookseller & Publisher

Findjandjilar, Bible House, Constantinople

ԳԻՆ 25 ՂՐՈՒՇ